

Novoteks

G L A S I L O D E L A V S K E G A S V E T A

LETO VII. * 1966 * ŠT. 1, 2

NOVOTEKS

glasilo delavskega sveta

Tekstilne tovarne

NOVOTEKS

Novo mesto

1966

Letnik VII.

Št. 1, 2 (63, 64)

januar, februar

Izdaja:

delavski svet

Ureja:

uredniški odbor

Odgovorni urednik:

Samo Medic

Naslov uredništva:

Novoteks, Novo mesto

Foersterjeva 10

telefon 21-030

Zunanja oprema:

Bojan Brovet

Tisk naslovne strani

in vezava

Valvasorjeva tiskarna

in knjigoveznica

Krško

Naklada:

1000 izvodov

VSEBINA:

- *Iz zasedanj samoupravnih organov*
- *Iz dela skupščine občine Novo mesto*
- *Sejem mode 1966*
- *Pismo tkalke*
- *Pripis uredništva*
- *Napake surovega blaga v tkalnici*
- *Kolektivno nezgodno zavarovanje*
- *Priprave za upor*
- *Spominski dnevi*
- *Naša kronika*

IZ ZASEDANJ SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Na 11. seji je upravni odbor razpravljajal o odnosu našega podjetja do bank, s katerimi imamo poslovne odnose, poslušal poročilo komisije za osnovna sredstva ter razpravljajal o regresiranju prevozov na delo.

Po novih predpisih bodo banke organizirane na podlagi ustanavljanja s strani podjetij, ki bodo ob vstopu v članstvo banke morala vanjo vložiti svoja sredstva. S pristopom v banko pa ima gospodarska organizacija pravico upravljanja banke ter pravico do dobička banke.

Upravni odbor je predlagal delavskemu svetu, da bi naše podjetje postalo član Dolenjske banke in hranilnice v Novem mestu ter Investicijske banke v Ljubljani. Preko poslovnega združenja pa bi stopili tudi v članstvo Jugobanke v Beogradu. S temi bankami smo poslovali že tudi do sedaj. V članstvo Dolenjske banke in hranilnice bi pristopili z vlogo 200 milijonov v kreditni sklad, v članstvo Investicijske banke z vlogo 100 milijonov kot depozit z rokom vračila dve leti, v članstvo Jugobanke pa z vlogo, ki jo za skupno nastopanje slovenske tekstilne industrije določi poslovno združenje.

Nadalje je upravni odbor predlagal najetje kredita 200 milijonov pri novo ustanovljeni Dolenjski banki in hranilnici v zvezi z izgradnjo šedove hale in nabave strojne opreme.

Delavski svet je te predloge sprejel, kasneje pa je sklenil, da v Investicijsko banko vložimo v depozit 150 milijonov din, v kreditni sklad banke pa 100 milijonov.

Na predlog komisije za nabavo in odpis osnovnih sredstev je upravni odbor sklenil, da se odpiše v predilnici II kondicionirni aparat, brusilni stroj, trije transportni vozički, aparat za merjenje preje, dva navadna stola ter pet lesenih garderobnih omaric, v tkalnici pa delovna miza.

Nadalje je sklenil, da se za potrebe predilnice II nabavi nov brusilni stroj in vrtalni stroj, za tkalnico polico za priročno skladišče in 6 delovnih miz. Za apreturo se nabavi stroj za šivanje komadov, za investicijsko-vzdrževalni sektor pa odsesalni aparat, akumulatorska svetilka, ročni vrtalni stroj, kombinirana pisalna miza, dvodelna omara, polica za elektromotorje, delovna miza ter primež. Za skupne službe se nabavi električni pisalni stroj, navaden pisalni stroj, dve pisalni mizi, 3 mizice za pisalni stroj, 4 vrtljive stole, seštevalni stroj, električni računski stroj ter 4 dvokrilne omare. Delavski svet pa je sklenil, da se nabavi 15 železnih garderobnih omaric ter 2 hidravlična vozička za dviganje osnov.

Ker so se prevozni stroški za vožnjo z vlakom močno dvignili, je delavski svet na predlog upravnega odbora sklenil, da se

delavcem, ki se vozijo na delo z vlakom, povrnejo prevozni stroški, ki presegajo mesečno 1.500 din.

Na predlog stanovanjske komisije je upravni odbor sklenil, da se Rihardu Resniku, ki je na prvem mestu prioritete liste, dodeli izpraznjeno stanovanje v stolpnici II.

Delavskemu svetu je upravni odbor predlagal, da se iz neobveznega dela rezervnega sklada prenese na sklad skupne porabe 43,165.897 din. Ta denar se rabi delno za odkup garaž, kjer imajo svoje prostore AMS "Novoteks" in gasilsko društvo, nekaj garaž pa bi se oddajalo stanovalcem naših hiš, ki imajo svoje avtomobile. Ostanek se bo črpal po potrebi.

Na tej seji sta tov. Fajfar in Hrastar poročala o delu komisije za razpis direktorja. Člani razpisne komisije niso bili enotni glede razpisnih pogojev. Naš statut namreč določa, da mora imeti visoko izobrazbo, obenem pa pooblašča razpisno komisijo, da lahko določi dodatne ali milejše pogoje. Po daljši razpravi je bil upravni odbor mnenja, naj bi direktor poleg splošnih pogojev imel tudi fakultetno izobrazbo in 5 let prakse na vodilnih delovnih mestih v tekstilni industriji ali pa srednješolsko izobrazbo in 10 let prakse na vodilnih delovnih mestih v tekstilni industriji. S tem predlogom se jestrinjaj tudi delavski svet ter priporočil komisiji, da pri razpisu upošteva ta predlog.

Na 12. seji je upravni odbor razpravljaj o inventurah, o normativih in cenikih del ter o finansiranju šolstva na področju občine Novo mesto in Metlika.

Delavskemu svetu je predlagal, da se potrdijo vsi predlagani inventurni popisi po stanju, ki so ga ugotovile komisije, in sicer: drobní inventar v tkalnici, apreturi, pri gasilcih, v strojni delavnici, mizarski delavnici, zidarski skupini, skladišču surovin, skladišču gotovih izdelkov, skladišču barv in kemikalij, kotlarni, skupnih službah in garaži avtoparka, kjer ni bilo razlik. V električni delavnici in predilnici II pa se ugotovljeni višek v vrednosti 1.509 din in 18.437 din preknjiži na izredne dohodke, za primanjkljaj v vrednosti 326 din pa naj se bremeni odgovorna oseba.

V skladišču gotovih izdelkov so bile opravljane tri inventure. Razlik ni bilo. Prav tako ni bilo ugotovljenih razlik v skladišču surovin, skladišču režijskega materiala predilnice I, strokovnih knjig, drobnega inventarja v menzi predilnice I, živil, pijač in drv v menzi Novo mesto. Nadalje je upravni odbor predlagal, da se ugotovljeni viški in primanjkljaji v skladišču barv in kemikalij, prodajalni in menzi Novo mesto preknjižijo na ustrezne konte, za ugotovljeni primanjkljaj drobnega inventarja v menzi Novo mesto v vrednosti 3.506 din pa se obremeni odgovorno osebo.

Prav tako je upravni odbor razpravljaj o rednih letnih inventurah, ki so jih opravile komisije, ki jih je upravni odbor imenoval na 8. redni seji. Z ugotovitvami in predlogi popis-

nih komisij se je strinjal ter predlagal delavskemu svetu, da inventure potrdi. Delavski svet je inventure potrdil, tako kot je predlagal upravni odbor.

Že v letu 1961 smo uvedli nagrajevanje po izdelani količini, kvaliteti in prihrankih. Od takrat pa do sedaj so bili v pravilniku izvršeni le manjši popravki. Pokazala pa se je potreba, da se tudi v cenike del in v normative vnese točkovni sistem in da se da večji poudarek prihrankom v tisti enoti, kjer je to možno. Cenik del temelji na planu za leto 1966. Osnova za izračun je postavljena na neto vrednosti točke 4 din ter je uspeh enote in posameznika odvisen od doseženih rezultatov. Komisija je predlagala, da bi bili osebni dohodki v obeh predilnicah in tkalnici odvisni od količine (70 %), od prihrankov (15 %) in od kvalitete (15 %); v apreturi, kjer ni možno ustvariti večjih prihrankov pa 80 % od količine in 20 % od kvalitete.

Po predlaganih cenikih in normativih bi se poizkusno obračunavalo 2 do 3 mesece, nakar bi se po potrebi izvršili popravki, ki naj bi se nato dokončno sprejeli. S predlogom komisije se je upravni odbor strinjal.

Občinska skupščina Novo mesto je informirala organe upravljanja podjetja o stanju strokovnega šolstva, ki je zaradi tega, ker še niso izšli dokončni predpisi o finansiranju, zašla v težko situacijo. Predlagali so, da bi podjetje na področju občine prispevalo v sklad za šolstvo 1,5 % od izplačanih bruto osebnih dohodkov. Ta sredstva bi se črpala iz sredstev, ki jih podjetje lahko porabi za strokovno izobraževanje in znaša 2,5 % od bruto osebnih dohodkov.

Naše podjetje je že v preteklem letu prispevalo za finansiranje strokovnega šolstva na področju občine Novo mesto in Metlika.

Upravni odbor je bil mnenja, da bodo sredstva, ki bodo ostala, zadostovala za potrebe izobraževanja v podjetju ter predlagal, da se v sklad za šolstvo občin Novo mesto in Metlika odvajata v letošnjem letu oziroma do sprejetja novega zakona o finansiranju 1,5 % od bruto osebnih dohodkov delavcev, zaposlenih na področju ene in druge občine. Delavski svet je predlog upravnega odbora osvojil.

Na 13. seji je upravni odbor razpravljajal o zaključnem računu podjetja, prodajalne in menze za leto 1965.

Iz poročila o zaključnem računu je razvidno, da je bil proizvodni plan v predilnici I dovršen po baznih kg s 94,5 %, v predilnici II s 3 %, v tkalnici s 87 % in v apreturi z 92 %. Vzroki tako slabega doseganja plana so bili nepravčasna dobava strojev za novo predilnico, kar je imelo za posledico, da je v tkalnici primanjkovalo preje, v apreturi pa surovih komadov. O teh problemih je bilo že veliko razprav med letom ter jih ne bi še enkrat omenjali. Zaradi pomanjkanja materiala so bile tudi strojne kapacitete slabše izkoriščene kot v letu 1964.

Doseganje norm je bilo kljub nakazanim težavam normalno: v predilnici I z 98 %, v pripravi tkalnice s 110 %, v tkalnici s 115 % in izšivalnici s 108 %. Skupno doseganje norm za celo podjetje je bilo 110 %. Kvaliteta tkanin se je izboljšala za 2 %, tako da je bilo 97,33 % I. kvalitete, 0,23 % II. kvalitete in 2,44 % III. kvalitete.

Izvozni plan je bil po vrednosti dosežen s 46,9 %.

S prodajo naših izdelkov v preteklem letu nismo imeli težav, saj so bile zaloge gotovih izdelkov minimalne ter zaradi izpada proizvodnje nismo mogli izpolniti vseh svojih obvez do kupcev.

Celotni dohodek je bil dosežen z 81 % od predvidenega plana. Kljub temu pa je bil zaradi spremenjenega sistema delitve in drugih vplivov dohodek dosežen s 116,4 %. Na podlagi doseženih rezultatov in v skladu s predpisi in potrebami za leto 1966 je bila predlagana delitev dohodka, s katero se je upravni odbor strinjal.

Celotni dohodek prodajalne je bil v letu 1965 presežen za 23 %. Nabavna vrednost blaga je bila za 15 % večja, kot je predvideval plan. Zaradi teh rezultatov je bil tudi dohodek prodajalne za 22 % večji, osebni dohodki pa so bili večji za 26 % od sprejetega plana.

Promet v prodajalni se je v preteklem letu močno povečal. To povečanje pa je delno tudi rezultat povišanja cen v drugi polovici preteklega leta.

V menzi v Novem mestu je bilo v preteklem letu prodanih 37.211 kosil in 33.971 enolončnic, v menzi v predilnici I v Metliki pa 16.854 kosil in 16.749 enolončnic. Poleg tega sta obe menzi pripravljali še druga topla in mrzla jedila ter nudili tudi brezalkoholne pijače.

Celotna realizacija gostinskih in drugih storitev je znašala 41,037.000 din. Izguba menze, ki je znašala 18,653.000 din, je nastala zaradi tega, ker koristniki uslug menze plačujejo samo stroške porabljenega materiala, medtem ko se ostala režija pokriva po sklepu delavskega sveta iz sredstev podjetja.

V razpravi o doseženih rezultatih je upravni odbor analiziral razne probleme, ki so se pojavljali v teku poslovnega leta, ter sprejel potrebne zaključke, da se situacija v tekočem letu normalizira in dosežejo predvideni rezultati. Po razpravi je bil sprejet sklep, da se predlaga delavskemu svetu, da zaključni račun podjetja, prodajalne in menze kot celoto potrdi brez spremembo s predlagano delitvijo dohodka in vso aktivo in pasivo. Delavski svet je predlog sprejel.

Ker se je po sklepu delavskega sveta prodajalna odcepila od podjetja in priključila trgovskemu podjetju "Dolenjka", je upravni odbor predlagal delavskemu svetu, da imenuje v komi-

sijo za razdelitev premoženja prodajalne tov. Franja Šventa, Mirana Simiča in Lojzko Dvornik. S strani prodajalne pa sta bila v komisijo predlagana Leopold Morela in Branko Relijan. Prav tako je upravni odbor predlagal ustanovitev odškodninske komisije kot stalne komisije delavskega sveta. V komisijo je predlagal Danila Kovačiča kot predsednika in Antona Hudoklina kot člana. Tretjega člana komisije pa naj bi imenoval direktor za vsak primer posebej. Predlog obeh komisij je delavski svet sprejel.

V razgovoru o predlogu vodstva sindikalne podružnice, da bi se nakupilo nekaj instrumentov, ker želi mladinska organizacija podjetja organizirati svoj orkester, je bil sprejet sklep, naj sindikalna podružnica izdela program dela ter predloži predračun potreb.

Na predlog komisije za nabavo in odpis osnovnih sredstev je bil sprejet sklep, da se nabavi za kotlarno zobna črpalka, uredijo signalne naprave v vseh oddelkih, za apreturo pa se nabavi dvostranska ura. Upravni odbor je razpravljal tudi o nabavi vlažilnega stroja za apreturo ter sklenil, da se išče možnost nabave novega vlažilnega stroja, ker sedanjí predstavlja ozko grlo proizvodnje. Delav. svetu je predlagal, da se iz rezervnih delov sestavi nov strižni stroj, za katerega se nabavi ventilator. Z obema predlogoma se je delavski svet strinjal.

Na predlog prodajnega sektorja je upravni odbor sklenil, da se za prodajo ostankov določijo naslednji popusti: I. kvaliteta 40 %, II. kvaliteta 50 %, III. kvaliteta 60 %, škart 70 %. Konfekcijskim podjetjem se za blago, ki je namenjeno za izdelavo modelov, odobri 25 % popust. Kilogramskim ostankom se določi čena 10 "N" din. Člani delovne skupnosti imajo vsako leto pravico do nakupa 6 m ostankov, zakonski tovariš, ki ni zaposlen v podjetju, 3 m, ostali družinski člani, ki jih vzdržuje član naše delovne skupnosti, 3 m (ne glede na njihovo število), štipendisti podjetja 3 m, upokojenci podjetja pa 6 m. Člani delovne skupnosti in upokojenci podjetja imajo pravico tudi do nakupa 2 kg kilogramskih ostankov, ko pridejo na vrsto.

Poleg predlogov upravnega odbora je delavski svet na 10. zasedanju sklenil, da se odkupi potrebno zemljišče za gradnjo stanovenjskih hiš v Bučni vasi. V ta namen je bila določena okvirna kvota 6 milijonov dinarjev.

Razpravljal je tudi o predlogu, da se v predilnici I zgradi nova menza, v prostore sedanje menze pa bi se premestila mehanična delavnica, ki sedaj nima primernih prostorov. Investicijsko vzdrževalni sektor je bil zadolžen, da prouči ta problem ter poroča na prihodnjem zasedanju delavskemu svetu.

Sveti enot so na zadnjih sejah, ki so bile v januarju, obravnavali proizvodnjo v letu 1965, predlog proizvodnega plana za leto 1966 kakor tudi plan dopustov v tekočem letu.

V predilnici I so ugotovili, da je asortiment proizvodnje v

preteklem letu močno odstopal od predvidenega v začetku leta, zato tudi plan proizvodne ni bil izpolnjen. Kljub temu pa svet meni, da rezultati niso bili tako slabi, saj so že v teku leta ugotavljali, da v takem asortimentu plan ni mogoče doseči.

Plan proizvodnje predvideva izdelavo 550 ton preje ter je razdeljen na pomladansko in zimsko sezono. V planu je upoštevan asortiment preje. Svet je bil mnenja, da bo plan možno doseči, če bodo na razpolago primerne surovine in ne bo prišlo do kakšnih posebnih težav.

Svet je razpravljal tudi o prizadevnosti posameznih delavcev pri delu. Ugotovil je, da imajo več delavcev, ki delajo na delovnih mestih, kjer ni uvedeno normirano delo, in ki ne kažejo dovolj prizadevnosti pri delu. Sklenil je, da se dve delavki zaradi tega premestita na dublirni stroj, kjer je postavljena norma, ter se ju na ta način primora, da bosta pri delu bolj prizadevni. Ta premestitev naj bi bila v opomin tudi ostalim slabim delavcem.

V predilnici II so montirani skoro vsi stroji, kot je bilo predvideno že v I. polletju preteklega leta. Težave pa imajo s "flajerjem", ki ima zelo pogoste okvare. Zaradi tega proizvodnja še vedno ne teče tako, kot bi morala. Da bi bili pristančevi stroji vsaj delno založeni, je bil v predilnico začasno montiran stroj iz predilnice I. Enota dela delno še v treh izmenah in ima zaposlenih 114 delavcev, število zaposlenih pa se bo še povečalo. Novo zaposleni delavci se dobro priučujejo. Rekonstrukcijska dela so v glavnem zaključena, potrebno pa bo opraviti še nekaj manjših del.

Predlog proizvodnega plana je izdelava 250 ton preje in temelji na do sedaj instaliranih strojnih kapacitetah. Svet enote je bil mnenja, da bo proizvodni plan možno doseči, če bodo napake "flajerja" kmalu odstranjene in se v bodoče ne bo tako pogosto pokvaril.

Pri analiziranju stanja v tkalnici je svet enote ugotovil, da so se strojni zastoji, na katere so lahko vplivali (popravlila, čiščenje, vlaganje itd.), precej znižali. Močno pa so se zvišali zastoji, na katere delavci nimajo vpliva (pomanjkanje materiala).

Za predlagani plan 1.927,460.000 votkov so bili člani sveta mnenja, da bo težko dosegljiv, zlasti zaradi izpada v januarju in predvidenega manjšega izpada v februarju. Vednar so predlagani plan vseeno sprejeli z zagotovilom, da bodo skušali nadomestiti izpad, če bodo imeli na razpolago dovolj kvalitetne preje. Predlagali so tudi, da se nabavi vozičke za dviganje osnov, tako da se bodo osnove lahko hitreje vlagale v stroj. Predlagali so tudi nabavo stenskih ur in ureditev svetlobnih signalov.

Svet apreture je na svoji seji ugotovil, da je bil glavni

je bilo

vzrok slabega doseganja plana/preseljevanje apreture, zlasti pa pomanjkanje surovih komadov. Vzrok slabega finančnega rezultata pa je poleg izpada proizvodnje tudi menjava asortimenta in menjava kolekcije. Kvaliteta proizvedenega blaga se je dvignila in je zelo dobra.

Predlog plana apreture je 1 milijon tekočih metrov blaga. Svet enote je mnenja, da je plan precej visok, ker bodo nastopile težave pri vlaženju, ki predstavlja ozko grlo proizvodnje. Zato predlagajo, da bi se nabavil vlažilni stroj ali pa povečala kapaciteta starega.

Svet je predlog proizvodnega plana sprejel pod pogojem, da bodo dobili v dodelavo dovolj surovega blaga, katerega kvaliteta bo na zadovoljivi višini.

Plan delovnih dni določa, da bo v letošnjem letu 265 delovnih dni, 38 dni bo prostih, poleg tega pa je v tem letu še 10 državnih praznikov in 52 nedelj.

Zaradi zahtevnejšega dela na krčilnem stroju je svet enote predlagal popravek ocene delovnega mesta "krčenje" od sedanjih 70 - 75 točk na 70 - 80 točk. Predlagano je bilo tudi, da se vsa delovna mesta v suhi apreturi združijo v eno delovno mesto z enotno oceno 70 - 80 točk. Ta združitev delovnih mest v eno naj bi se izvedla zaradi tega, ker se delavce v suhi apreturi zaradi potrebe stalno premešča iz enega na drug stroj. Zaradi večjega obsega dela pri merjenju je svet enote predlagal tudi spremembo ocene delovnega mesta "merjenje - pomožno" od sedanjih 70 - 74 točk na 70 - 77 točk.

Vsi sveti so razpravljali tudi o dopustih v letu 1966 ter potrdili predloge, ki jih je izdelala komisija v sodelovanju z vodjem enote. Poraba dopustov je bila planirana tako, da se približno 40 % dopusta izkoristi v sezoni, 40 % izven sezone, 20 % dopusta pa lahko izkoristi delavec po lastni želji, vendar mora to pravočasno javiti.

J.U.

Z A H V A L A

Iskrena hvala vsem sodelavkam in sodelavcem enote apreture za denarno pomoč in podarjen venec ob težki izgubi mojega moža.

Žalujoča
Marta Božič

IZ DELA SKUPŠČINE OBČINE NOVO MESTO

Občinska skupščina je imela konec decembra kar dve seji. Odborniki so bili informirani o problemih v gozdarstvu in komunalni problematiki ter so sprejeli vrsto sklepov in odlokov.

Zelo živahna je bila razprava, ko se je obravnaval novi zakon o gozdovih. Novi republiški zakon bistveno spreminja in na novo ureja gospodarjenje z gozdovi, predvsem zasebnimi. Gozdno-gospodarska organizacija ima pri gospodarjenju z zasebnimi gozdovi, ki so ji dani v gospodarjenje, enake pravice in dolžnosti, kot jih ima pri gospodarjenju z gozdovi v družbeni lastnini. Zasebni lastniki gozdov so upravičeni sodelovati v upravljanju gospodarske organizacije in njenih delovnih enot v tistih zadevah, ki se tičejo gospodarjenja z njihovimi gozdovi. Tako ima lastnih gozda, danega v gospodarjenje gospodarski organizaciji, pravico do lesa za neposredno uporabo v svojem kmečkem gospodarstvu in za potrebe domače lesne obrti v okviru donosnih možnosti svojega gozda; ima tudi pravico pasti v svojem gozdu živino ter grabiti steljo in mah, nadalje ima pravico do cene lesa na panju za posekan les in lahko sodeluje pri odkazovanju drevja za posek in pri drugih gozdnogojitvenih ukrepih, kolikor se nanašajo na gospodarjenje z njegovim gozdom. Vse pravice se natančneje urejajo s statutom in drugimi splošnimi akti gospodarske organizacije. Če se bo lastnik gozda čutil prikrajšanega, bo imel pravico pritožbe na najvišji organ gospodarske organizacije oziroma na redno sodišče. Skupščina je sprejela odlok o določitvi količine in vrste lesa za neposredno uporabo v kmečkem gospodarstvu. Večje količine in vrste lesa (za vzdrževanje stavb, novogradnjo itd.) pa bo v okviru donosnih možnosti odobraval posebna komisija.

Obravnaval se je utdi predlog odloka o brezplačnem prevozu učencev osnovnih šol in o vozni olajšavah za dijake in učence srednjih in strokovnih šol z območja občine Novo mesto.

Do sedaj je občina zagotavljala vsem učencem, ki se vozijo, 75 % regres za vožnje učencev osnovnih šol, ki so oddaljeni nad 4 km od šole, 80 učencem pa zaradi socialnih razmer 100 % regres. Povprečno je bilo porabljenih za regres osnovnim šolam 1.100.000 starih dinarjev na mesec, kar zneso za 10 mesecev 11.000.000 dinarjev. Za leto 1966 pa bo treba regresirati približno 600 brezplačnih prevozov za učence osnovnih šol, kar zneso 14.750.000 dinarjev, vendar v tem znesku niso opoštene podražitve prevoznih podjetij.

Za srednje in strokovne šole se porabi na mesec 300.000 din, za 10 mesecev 3.000.000 din. Ker so predvideni bolj strogi kriteriji glede na razdaljo, socialne razmere in drugo, se ne bo v letu 1966 porabilo več sredstev kot v letu 1965.

V odloku, ki sta ga sprejela soglasno oba zbora skupščine, je med drugim navedeno, da so do brezplačnega prevoza upravičeni učenci osnovnih šol in posebne šole, ki stalno prebivajo na območju občine Novo mesto ter obiskujejo šolo v svojem okolišu in ki prebivajo v kraju, ki je oddaljen od šole več kot 4 km (v prvih štirih letih šolanja) in več kot 5 km (v nastalih letih šolanja).

Za dijake in učence srednjih in strokovnih šol pa so naslednje olajšave:

- a) če stalno prebivajo na območju občine Novo mesto,
- b) če nimajo močnosti dobiti stanovanja v kraju šolanja,
- c) če prebivajo v kraju, ki je oddaljen več kot 6 km,
- d) če se vozijo z javnim prevoznim sredstvom, plačajo:

75 % cene mesečne vozovnice, če dohodek na družinskega člana ne presega 10.000 din mesečno;

55 % cene mesečne vozovnice, če dohodek na družinskega člana znaša mesečno 10.000 do 13.000 din;

35 % cene mesečne vozovnice, če dohodek na družinskega člana znaša mesečno od 13.000 do 16.000 din;

25 % cene mesečne vozovnice, če dohodek na družinskega člana znaša od 16.000 do 20.000 din.

Tisti, ki imajo več kot 20.000 din dohodka na družinskega člana, nimajo pravice do vozne olajšave. Prav tako pa tudi ne bodo imeli pravice do olajšave tisti dijaki, ki ponavljajo razred. Če znaša regres za povračilo več kot oskrbnina dijašekom domu, se bo le-ta plačeval samo v višini oskrbnine.

Na seji skupščine je bil sprejet tudi sklep o določitvi stopnje osnovnega prispevka za zdravstveno zavarovanje v višini 8 %. To je najvišja možna stopnja, ki pa še ne zadošča za potrebe tukajšnjega sklada zdravstvenega zavarovanja. Maksimalna stopnja za vse vrste socialnega zavarovanja, ki je bila določena s posebnim zakonom, znaša 20,5 %. Če od te stopnje odštejemo stopnjo za invalidsko in pokojninsko zavarovanje (10,8 %) in stopnjo za otroški dodatek (1,7 %), dobimo razliko 8 %.

Čeprav so skoro vse komunalne skupnosti v Sloveniji sprejele 8 % stopnjo osnovnega prispevka, to ne predstavlja za vse enako količino sredstev, računano na enega aktivnega zavarovanca. Raven osebnih dohodkov posameznih komunalnih skupnosti, od katerih se obračunavajo prispevki, je zelo različen, kar zelo močno vpliva na oblikovanje dohodkov skladov zdravstvenega zavarovanja. Gospodarsko manj razvita področja le s težavo zagotavljajo potrebna materialna sredstva za reševanje osnovnih principov zdravstvenega zavarovanja, med te spada tudi komunalna skupnost Novega mesta. Če upoštevamo,

da odpade v Sloveniji povprečno 69.771 dinarjev osnovnega prispevka na enega aktivnega zavarovanca, v Novem mestu pa le 62.032 dinarjev, vidimo, da je od 24. komunalnih skupnosti v Sloveniji naša na 21. mestu. Za nami je le še Posavje, Ptuj in Murska Sobota. Najvišji znesek osnovnega prispevka je imela komunalna skupnost Ljubljana-Center, in sicer 83.905 dinarjev.

Sprejet je bil sklep o stopnji dodatnega prispevka za zdravstveno zavarovanje za leto 1966. Merila, ki so se uporabila za določitev dodatnega prispevka za zdravstveno zavarovanje, so naslednja:

- povprečni stroški zdravstvenega zavarovanja na enega aktivnega zavarovanca v obdobju od 1.10.1964 do 30.9.1965 se določijo na 40.000 din;
- dodatni prispevek za zdravstveno zavarovanje se predpiše, če znašajo povprečni stroški brez porodnic na enega kativnega zavarovanca nad 40.000 din;
- začetna stopnja dodatnega prispevka znaša 1 % od bruto osebnih dohodkov in se predpiše v primerih, kadar povprečni stroški zdravstvenega zavarovanja na posameznega aktivnega zavarovanca presegajo določeno povprečje do 1.000 din; če pa je preseganje večje, se stopnja poveča največ do 4 %. Tako je predpisan dodatni prispevek zdravstvenega zavarovanja tudi za naše podjetje, ker znašajo stroški na enega aktivnega zavarovanca več kot 40.000 dinarjev.

Na sejah je bilo sprejetih več odlokov, med njimi so bili: odlok o začasnem financiranju potreb občine Novo mesto, odlok o popisu stanovanjskih hiš, stanovanj in poslovnih prostorov, odlok o najvišji stanarini za stanovanja, ki jih upravljajo organizacije za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami, ter odlok o minimalnih tehničnih normativih za vzdrževanje stanovanjskih hiš in stanovanj v družbeni lastnini. Na seji je bilo podano tudi poročilo o poteku likvidacijskih postopkov v letu 1965.

Slavka Bogovič

Z A H V A L A

Lepo se zahvaljujem vsem zaposlenim iz predilnice česane preje v Metliki za podarjeni venec ob prerani smrti moje mame.

Žalujoča
Marija Gornik

SEJEM MODE 1966

Tudi letos je "Novoteks" organiziral ogled sejma mode 1966. Šli smo kar z dvema avtobusoma.

Letos je bil že enajstičredno organiziran sejem mode in modna revija. Radovedna sem bila, kaj vse so letos pripravile naše tekstilne tovarne in konfekcija ter usnjarska industrija. Že lanski sejem mode je napravil name poseben vtis, letos pa sem pričakovala še več, kajti naša industrija se iz leta v leto izboljšuje.

V hali B je bilo razstavljeno predvsem metražno blago. Razstavni prostor iz Jarš so krasile zavese v zelo lepih barvah iz lanacrila, ki je že zelo znan na našem trgu, le da ga vedno ne moreš dobiti v zaželenih barvah.

Tudi "Novoteks" je bil letos zastopan z novimi vzorci spomladanske kolekcije. Kar nisem mogla verjeti, da so to naša blaga, zdela so se mi čisto drugačna, kot če jih gledam v tovarni. Posebno mi je bil všeč karirasti Don v belo-črni kombinaciji, ki je letos modern. Videla sem, da so se tudi ostali obiskovalci sejma zanimali za naše izdelke. Nekateri vzorci so bili tudi nagrajeni. Dobili smo dve zlati, štiri srebrne in bronasto kolajno.

V zadnjem delu je Mariborska tekstilna tovarna razstavljala poleg metražnega blaga tudi izdelana oblačila. Zelo pestra je bila izbira enobarvnih in karirastih vzorcev v najrazličnejših barvah iz česanih tkanin.

Pozornost je vzbudila tudi tekstilna tovarna "knježepoljka" iz Bosanske Dubice, ki je razstavljala zelo lepe enobarvne in črtaste tkanine iz bombažnega in sintetičnega prediva. Po ogledu ostalih razstavnih prostorov sem ugotovila, da naša tekstilna industrija nenehno napreduje tako pri izbiri vzorcev kakor tudi pri surovinski sestavi in kvaliteti tkanin.

V okroglem paviljonu je bila razstavljena usnjarska industrija. Zelo lepi so bili plašči iz velurja, dalje kostimi, moški plašči in jopiči.

Čevlji se to leto prilično razlikujejo od lanskega. Skoraj vsi modeli, pa naj bodo odprti ali zaprti, imajo precej debele pete - visoke ali srednje. Spredaj jih krasi pentlja ali sponka, ki je usnjena ali iz kakšnega drugega materiala. Uporablja se velur, kombinacija velurja z usnjem ali lakom. Videti je, da je italijanska moda čevljev popolnoma prodrla tudi k nam.

Tovarni čevljev "Lilet" in "Koštana" sta bili zastopani izključno s takimi modeli.

Precejšna je bila tudi izbira torbic. Letos so moderne neko-

liko manjše torbice, nekatere pa so čisto majhne.

V hali B je bila razstavljena lahka in težka konfekcija, konfekcija perila ter pletenine.

Izbira konfekcijskih oblačil je bila kar precejšna, s kvaliteto pa zares še ne moremo biti povsem zadovoljivi. To pa predvsem zato, ker modelov, ki so na razstavišču, po navadi ne moreš dobiti v trgovini, predvsem pa niso tako kvaliteto izdelani.

"Mura" iz Murske Sobotne je razstavljala moške, ženske in otroške plašče in obleke, kakor tudi moške srajce iz raznih mešanice sintetike in bombaža.

Na koncu dvorane je razstavljalo podjetje "Modna oblačila". Nisem bila preveč navdušena nad njihovimi izdelki, kajti vsi modeli so bili preveč enolični.

Konfekcije perila "Labod" iz Novega mesta, "Pik" iz Maribora, "Žamensko" iz Zagreba in ostali, so razstavljali drug ob drugem. Moram reči, da moški lahko že kar lepo izbirajo med srajcami iz popelina, mešanice, diolena in bombaža, terilena in nylona v vseh barvah in črtah ter raznimi športnimi srajcami.

Še najbolj sem bila navdušena nad pleteninami, ki so jih pripravila naša znana podjetja: Rašica, Almira, Angora in Pletenina. Videla sem prekrasne pletene plašče, kostime, tridelne komplete in zelo lepe večerne obleke. Navdušila sem se za izdelke iz Almirine. Kakor sem slišala, je Almira požela tudi največ priznanj.

Zvečer smo si ogledali še modno revijo. Modeli so bili izdelani iz izbranega blaga tekstilne in usnjarsko predelovalne industrije. Na njej so sodelovale skoraj vse tekstilne industrije iz Slovenije, pa tudi Varteks in Nada Dimič iz Hrvaške ter Glanzstoff iz Wupertala Rhodiatoce iz Milana. S čevlji sta sodelovali "Lilet" in Tovarna čevljev Maribor, s torbicami tovarna kovčkov in usnjenih izdelkov "Toko" iz Domžal, s srajcami "Pik" iz Maribora, "Mura" iz Murske Sobotne, s kravetami "Lisca" iz Sevnice, in s klobuki "Svit" iz Kamnika.

Predstavili so nam dokaj živahno izbiro modelov: od poletnih oblek in kopalk, preko pletenih, plaščev in kostimov do večernih oblek iz čipk in brokata. Almira iz Radovljice nam je prikazala več modelov v moderni opart tehniki vzorčenja, ki so se odlikovali s čisto linijo kroja ter kombinacijo črno-belih različno velikih kvadratov.

Gosta iz Italije in Nemčije sta nam pokazala nekaj zelo uspešnih modelov, ki so se ločili od ostalih. Predvsem bogato okrašene večerne obleke so mi ostale še dolgo v spominu.

Poletne obleke za počitnice in plažo so bile precej drzno, vendar domiselno dekoltirane. Domiselni so bili tudi poletni kostimi iz potiskanega ali enobarvnega blaga. Posebnost teh modelov je v kombinaciji raznobarnih velikih kvadratov ali v enobarvnih obrobkih, ki poživljajo potiskano blago.

Posebnost letošnje mode so tudi kratka krila, ki segajorekaj cm nad koleno. Zdi se mi, da ljudje nad to kratko modo niso preveč navdušeni.

"Novoteks" je sodeloval z desetimi modeli: z dvema moškima plaščema in z več moškimi in ženskimi oblekami. Modeli so mi bili všeč kar vsi po vrsti. Moški suknjiči so imeli zadaj zelo dolge razporke, hlače pa so bile zadaj daljše kot spre-daj.

Material je bil zelo različen: enobarvno volneno blago, veliko karirastih blag iz volne ali sintetike, diolen, terital, helanca, tweed, lanacril, svila, muslin, čipke, leacril, potiskane bombažne tkanine itd.

Čevlji so bili, razen pri večernih oblekah, vsi moderni z ši-roko srednjo ali visoko peto.

Na zaključku revije je bil še defile manekenk v večernih oblekah.

Marija Butala

Z A H V A L A

Najlepša hvala vsem sodelavcem iz predilnice I v Metliki za podarjena venca ob prerani smrti mojega moža. Prav tako se zahvaljujem vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Žalujoča
Martina Gornik

Z A H V A L A

Podpisana Vera Rukše se zahvaljuje sodelavcem iz tkalnice za darilo in izkazano razumevanje.

Vera Rukše

PISMO TKALKE

Mnogo želj in vprašanj ima sleherni izmed nas, toda vse te želje in vprašanja ostanejo le samo želje in nič več. Sprašujemo se med seboj, ugibamo, kritiziramo, hvalimo, do končnega rezultata pa le ne pridemo. Zato sem se odločila, da nekaj teh želja napišem v članku.

Kaj si želimo? Želimo si, da bi bile seje upravnih organov živahnejše, da bi se k debatam oglašalo čim več članov in da bi vsak sklep temeljito predebatirali, da bi ne bili sklepi sprejeti brez besed samo z dviganjem rok. Vážnejše sklepe naj bi po enotah še bolj obrazložili, da bi bilo vsakomur vse razumljivo in da bi vsak tudi vprašal, česar ne razume.

Pogrešamo tudi sestankov z našimi predpostavljenimi, kot se je to dogajalo pred časom, da bi vsaj na ta način prišli v stik z ljudmi, ki vodijo naš kolektiv. Postali smo si nekako odtujeni. Ne zahtevamo veliko in zadovoljnji bi bili, ko bi nas kdo ob strojih obiskal in brez besed šel mimo. Tako bi se zavedali, da smo ljudje, ne samo stroji. Spominjam se časov, ko skoro ni bilo dneva, da ni prišel med nas bivši direktor Luka Dolenc, se delavcu nasmejal ali spregovoril besedo, če ga je kdo kaj vprašal. Zato še danes ne moremo pozabiti njegove domačnosti, saj je znal še tako vročo kri pogasiti in nas potolažiti, tako da smo z veseljem delali. Delavcem je dovolj le prijazna beseda, domačnost in vse, kar nas teži, se prebrede laže.

Imamo vodje izmen, ki so edini med nami, ker morajo biti, ker je to njihovo delo. Ne moremo iti mimo tega, da nekateri tehniki preveč cenijo svoj osebni "jaz". Seveda jim tega ne štejemo preveč v zlo, saj so še mladi in neizkušeni, saj jih bo že samo življenje pripeljalo do tega, da bodo imeli pravilne odnose do ljudi. Prav gotovo, da brez delovne discipline ne more potekati delo v pravem zaletu, toda tudi tu mora imeti predpostavljeni pravi čut do discipline. Kako hvaležen je človek pri stroju svojemu predpostavljenemu, če mu da lepo besedo, saj pregovor pravi: "Lepa beseda pravo mesto najde". Oglejmo si primer Andreja Petriča, tehnika izmene A v tkalnici. Tudi on se je nerodno zavrtel med ljudmi v začetku, toda kmalu je spoznal, da ni na pravi poti. Danes zna biti strog in dober. Delovna disciplina pri njem je pravilna, zna se z delavcem pogovoriti, mu ustreči in vedno nasmejan sprejeti tudi šalo. Prijetno pa nas je presenetil, ko je ob koncu leta šel od stroja do stroja, od delavke do delavke in jim voščil s stiskom rok srečno novo leto. Za njim je prišel tudi vzdrževalec strojev tov. Iler. Do sedaj še ni bilo tehnika, ki bi se tako lepo poslovil od nas na zadnji dan v letu.

Všeč nam je bilo tudi, ko nam je v.d. direktorja tov. Kelner ob novoletni jelki s toplimi besedami čestital k uspehom, ki smo jih dosegli, in voščil srečno novo leto.

Veseli smo sklepa delavskega sveta, da se v bodoče posveti več pozornosti razvedrilu delavcev z raznimi izleti, ekskurzijami itd. Želja naša pa je, da se teh izletov ne bi udeleževali samo eni in isti, vsi naj bi prišli enkrat na vrsto.

Pri nas je veliko mladine. Prišla je od vseh strani, je dobro vzgojena in marljiva pa tudi nedisciplinirana. Tako se dogaja po oddelkih marsikdaj kaj neresnega in je nekajkrat morala poseči vmes komisija za izrekanje vzgojnih ukrepov. Ali je bilo to vzgojno za mladega človeka? Ali ga ne bi bilo boljše poklicati na osebni razgovor, mu obrazložiti zadevo in mu dati nekaj nasvetov ter si ogledati okoliščine, v katerih živi in raste.

Tudi matere se javljamo s svojimi željami. Že vrsto let nas teži vprašanje otroškega varstva. O otroškem varstvu razpravljajo povsod. Tudi v našem podjetju je bilo že dovolj razpravljanja o varstvu, do danes pa se ni še nič uresničilo. Podjetje gre res na roke zakoncem, da se menjavajo po izmenah in tako je varstvo rešeno. Kaj pa matere samohranilke? Te morajo drago plačevati oskrbnino ali pa dati otroka k staršem na deželo. Iz lastnih izkušenj vidim, da se preživljanje otroka še nekako reši, teže pa je z vzgojo. Kdo bo vzgajal otroka, če ga daš v varstvo tujim ljudem ali pa je prepuščen sam sebi? Posebno težko je z vzgojo predšolske mladine, ki vse pobere, kar vidi in sliši, nihče pa jih ne opozori ali poduči. Vzgojno varstvena ustanova bi bila veliko olajšanje za matere in bi veliko prispevala k pravilni vzgoji otroka. Zato si vsi želimo, da bi se končno tudi naše podjetje odločilo urediti primerno ustanovo za svoje zaposlene matere.

Našo tovarno smo lepo uredili in marsikaj izboljšali, naša stara tkalnica pa je ostala pastorka. Ko se topi sneg ali dežuje, teče voda na stroje, povsod so podstavljeni lonci in pločevina. Ko pa pritisne mraz, se tresemo ob strojih, saj ni od nikoder nobene toplote, tudi nobena prošnja nič ne zaleže. Ali je potem čudno, da je toliko prehladov in da je ravno v tkalnici vedno največji odstotek bolnih.

Ob tem bi serada dotaknila tudi vprašanja, ki je bilo postavljeno že na seji delavskega sveta; zakaj je v tkalnici tako pomanjkanje materiala. Pravega odgovora nismo dobili. Dvakrat smo obravnavali izvrševanje plana in je bilo rečeno, da tkalnica ni dosegla plana zaradi osmih statev, ki so bile odprodane. Novih pa še ni bilo. Ali mislite, da res verjameмо, da so krive statve? Le verjemite nam, da bi tudi brez tistih statev ob založenih ostalih plan izpolnili. Ali so naše statve izkoriščene? Še danes po tolikih mesecih stroji stojijo, delavci pa delamo enostrojno, kar nas samo dolgočasi. Povejte nam vsaj tu resnico, ko vidimo, da plan tkalnice ni izpolnjen.

Vprašanje zase pa so osebni dohodki. Upravni odbor je na predlog svetov enot zvišal oceno vsem tehnikom in upošteval njihovo prizadevnost pri delu, delo v izmeni itd. Do tu je vse

lepo in prav. Toda, ko se zvišujejo ocene nekaterim režijskim delavcem, zakaj se ne more povišati tudi ostalim režijcem. To potem čutimo tudi mi delavci, ki nismo nič krivi. Vzdrževalci strojev se počutijo prizadeti, ker se jim ne zvišajo postavke. Ali so res samo tehniki tisti, ki so pripomogli k boljši kvaliteti in produktivnosti? Mislim, da bomo s skupnimi močmi še marsikaj dosegli, posamezniki pa prav malo. Tako so prizadeti izgubili voljo do svojega dela in so zaradi tega pri delu neprizadevni.

Ni namen moje kritike, da bi komu delala krivico. To so naši vsakdanji pogorovi, saj se radi pogovorimo tudi o takih problemih. V članku pa sem jih opisala zato, da prisluhnejo tudi drugi našim pogovorom.

Obračam se na delavce iz drugih enot, naj se tudi oni oglašijo s svojimi problemi in predlogi, saj bomo na ta način lahko marsikaj rešili in izpolnili. Pa še drugič kaj več.

Ivanka Sečnjak

PRIPIS UREDNIŠTVA

Z veseljem ugotavljamo, da se je v našem glasilu oglasila delavka, ki je v prispevku povedala svoje misli in poglede na dogajanja okoli sebe. Ker pa menimo, da so nekateri pogledi preozki in preveč enostranski, dajemo nekatera pojasnila.

Zavedati se moramo, da se je podjetje v zadnjih letih zelo povečalo, proizvodnja pa specializirala. Investicije, ki smo jih izvajali v zadnjih letih, so poleg ostalega dela pri vodenju podjetja močno zaposlile vodilne ljudi v podjetju.

Trditev, da je stara tkalnica ostala pastorka, ne drži. Rekonstrukcija, ki se je izvajala načrtno, je postopoma zajemala posamezne oddelke. Tako so se v zadnjih letih tudi strojne kapacitete povečale približno za 100 %, iz obrata so bile izločene stare statve, ki so bile nadomeščene z novimi modernimi statvami, na skoro vseh ostalih starih statvah pa so bila izvršena generalna popravila. Tudi prostorno se je tkalnica razširila, tako da zavzema sedaj poleg starih prostorov tudi prostore apreture, ki se je preselila v nove prostore. Streha celotne stavbe je bila pred par leti prekrita in če se zgodi, da kaka opeka počni in potem streha pušča, menimo, da je to tako majhen problem, da ni potrebno, da ga rešuje vodstvo podjetja, temveč je to v pristojnosti vodstva enote, ki bi takim problemom res lahko posvetilo več pozornosti. Isto je tudi z ogrevanjem prostorov.

Kar se tiče pomanjkanja materiala in s tem v zvezi doseganja plana, je bila situacija pojasnjena na zasedanju delavskega

sveta in sejah svetov enot. Če člani organov upravljanja niso dobili zadovoljivega odgovora, bi morali vstrajno zahtevati od odgovornih delavcev podrobnejša pojasnila. Samoupravnim organom je bilo pojasnjeno, da se je proizvodnja v začetku preteklega leta odvijala normalno, s prodajo osmih statev, katerih nadomestilo nismo pravočasno dobili, pa je proizvodnja padla. Še posebno pa se plan proizvodnje ni dosegal, ker je bilo predvideno, da bo nova predilnica stekla delno že v prvi polovici preteklega leta, a zaradi nepravočasne dobave predilnih strojev proizvodnja ni stekla. Zaradi tega je nastopilo pomanjkanje preje v tkalnici, stroji niso bili založeni in tkalke so delale enostrojno.

Menimo, da bi morala zaradi boljšega obveščanja delavcev tehnična služba večkrat pisati v našem glasilu o proizvodnih problemih.

Glede osebnih dohodkov dajemo pojasnilo, da je upravni odbor v januarju izvršil popravke pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, začasno sprejel nove normative in cenike del ter v strukturi osebnih dohodkov v tkalnici in obeh predilnicah dal večji povdarek prihrankom. V pripravi pa so še nadaljnji popravki pravilnika, kjer bodo bolj stimulatивно nagrajevani režijski delavci kakor tudi delavci, ki nadpovprečno presegajo norme.

Prav bi bilo, da bi tudi ostali delavci v naše glasilo napisali svoje pripombe k problemom v enoti ali oddelku, kjer so zaposleni, kakor tudi k medsebojnim odnosom.

Uredniški odbor

NAPAKE SUROVEGA BLAGA V TKALNICI

Na surovem blagu v tkalnici se pojavljajo najrazličnejše napake. Med napakami, ki se najčešče pojavljajo lahko omenimo:

- manki votkovnih in osnovnih niti, dvojni votki, gnezda, napačni vdevi, madeži, "šici", "blende" in razle osnove;
- poleg omenjenih napak so tudi take, ki se redkeje pojavljajo, vendar bi morali tudi te zmanjšati.

Najpogostejši napaki pa sta brez dvoma manko votkovnih in osnovnih niti, ki po številu daleč presegata ostale napake.

Ti dve napaki sta tako odvisni od pazljivosti, da bi se ju dalo vsekakor zmanjšati z ozirom na njuno pogostnost. V čim večji meri bomo zmanjševali napake, tem več bomo prispevali k boljši kvaliteti.

Pregled točkovanja za slabo kvaliteto v tkalnici za leto 1965 nam pokaže naslednje rezultate:

Tkalci z največjim številom točk:

Martina Koračin	7714
Magda Zupančič	6386
Pepca Hribar	6106
Slavka Cujnik	5988
Ana Horvat	5763
Slavka Udovič	5710
Ela Ivančič	5560
Tilka Novak	5526
Joža Šavrič	5412
Marija Golob	5174

Tkalci z največjim številom raportov:

Ana Horvat	82
Fani Lokovšek	73
Marija Golob	70
Ela Ivančič	71
Pepca Hribar	68
Martina Srebrnjak	67
Joža Cesar II	66
Ela Keše	66
Martina Koračin	66

Števila točk lo.557, ki je bilo največje v letu 1964, v letu 1965 ni nihče dosegel. Torej se je kvaliteta z ozirom na število točk izboljšala. Vendar je na boljše rezultate vplivala tudi druga struktura tkanin, saj smo v letu 1965 izdelovali večinoma tkanine iz mešanice volna-diolen. Pri teh tkaninah je manj pretrgov, kar omogoča kvalitetnejšo izdelavo.

Z rezultati pa ne moremo biti zadovoljni, saj je še vedno precej tkalcev z razmeroma visokim številom točk.

Število raportov nam pove, kolikokrat je določen tkalec napravil napako oziroma kolikokrat je nekdo pokvaril kos blaga.

Tak pregled za vse leto nam ne pove samo, kdo je bil največ in največkrat točkovan, temveč tudi, kdo je dosegel najmanjše število točk. Te delavce lahko imenujemo najboljše. Med njimi lahko omenimo naslednje tovarišice:

Število točk:		Število raportov:	
Marija Miklavčič	192	Draga Pate	3
Marija Sitar	199	Marija Miklavčič	4
Draga Pate	321	Marija Sitar	5
Zali Turk	420	Zali Turk	6
Jelka Kebelj	453	Ivanka Pavlič	8
Rotija Sladič	544	Jelka Kralj	8
Ana Marlin	548	Rotija Sladič	8
Joža Kranjc	635	Ana Marlin	10
Angela Mandič	698	Ana Salmič	11
Pavla Pangre	742	Angela Mandič	12

Evidenco točkovanja za slabo kvaliteto bomo vodili tudi v bodoče in veselilo bi nas, če se pri razpadi tkalcev z največjim številom točk oziroma raportov ne bi ponovno srečali z istimi imeni.

Marija Travižan

KOLEKTIVNO NEZGODNO ZAVAROVANJE

Pri medobčinski zavarovalnici Novo mesto imamo sklenjeno kolektivno nezgodno zavarovanje vseh članov delovnega kolektiva. Ker mnogi izmed njih niso dovolj seznanjeni s pogoji tega zavarovanja, jih želimo z njimi seznaniti.

Vsak član je zavarovan za slučaj nezgodne smrti, za slučaj invalidnosti in za dnevno odškodnino. Kaj je nezgodna smrt mislimo, da je vsakomur jasno. Invalidnost so posledice, ki ostanejo človeku za vse življenje. Dnevna odškodnina je prispevek za vsak dan bolniškega staleža zaradi nezgode.

Višina vsot, za katere je član kolektiva zavarovan, je odvisna od poklica člana. Večja verjetnost za nezgodo je vsekakor za tiste člane kolektiva, ki opravljajo težje in nevarnejše delo. Ob priliki nezgodnega primera uvrsti zavarovalnica svojega zavarovanca v pripadajoči nevarnostni razred.

Naša polica kolektivnega zavarovanja se glasi na naslednje zavarovalne vsote:

Nevarnostni razred	Nezgodna smrt	100 % invalid.	Dnev. odškodnina
I	675.000	1,350.000	675
II	450.000	900.000	450
III	337.500	675.000	337
IV	270.000	540.000	270
V	225.000	450.000	225

Tabela je navedena v starih dinarjih.

V I. nevarnostni razred spadajo administrativni uslužbenci;
V II. " " " vodilni tehnični uslužbenci;
V III. " " " delavci v proizvodnji;
V IV. " " " mizarji, ključavničarji, težaki itd.;
V V. " " " šoferji.

Zavarovanje velja za nezgode, ki se pripetijo v službi ali izven nje. Vsakdo naj se po nezgodi javi v splošnem sektorju, da mu bomo uredili dokumentacijo za pridobitev odškodnine. Posebno naj to velja za tiste, ki se ponesrečijo doma.

Naj povemo še to, da je po najnovejšem pravilniku jamstvo za to zavarovanje zelo razširjeno. Zavarovanje je teritorialno neomejeno, zajema tudi vožnje v javnem letalskem prometu, zajema vsakršne obratne nezgode, ne glede na krivdo, zajema skoraj vse primere prometnih nezgod, razen vožnje brez vozniškega dovoljenja ali v vinjenem stanju. Poleg tega je to edina vrsta zavarovanja, ki izenači invalide z ostalimi člani kolektiva, četudi so le-ti za zavarovalnico večji riziko.

Za navedeno zavarovanje se plača 300 din (starih) mesečno za vsakega člana kolektiva. Če pogledamo tabelo zgoraj navedenih zavarovalnih vsot, opazimo, da izplača zavarovalnica samo za en dan nezmožnosti za delo našemu delavcu din 377,-, torej več, kot znaša premija za ves mesec. Zavarovanje vsekakor ni drago, saj je celih 50 % cenejše od individualnega. Mnenja pa smo, da je naše zavarovanje za sedanje razmere prenizko in da bi ga bilo dobro nekoliko zvišati. Kot vemo ima večina podjetij zavarovanje za 500 din ali vsaj za 400 din mesečne premije. Če bi bili člani kolektiva pripravljeni sami doplačati razliko, bi tudi mi sklenili tako zavarovanje.

Zavedajmo se tega, da nihče od nas ne ve, kje in kdaj ga čaka nesreča. In v takem primeru je odškodnina, ki jo nudi zavarovalnica, vsekakor izdatna pomoč.

PRIPRAVE ZA UPOR

Novomeški železniški most je bil že pred pričetkom vojne miniran. Tik pred kapitulacijo pa so minske komore izpraznili, eksploziv pa zmetali v Krko. Med kopanjem smo opazili na dnu reke kocke ekrazita. Dvignili smo jih iz vode ter odnesli v naša skladišča. Ker pa bi bil lahko med kopalci tudi kak izdajalec, smo s tem kmalu prenehali. Kasneje smo na dno čolna pritrdili kavelj, nanj pa privezali košaro, ki je bila obtežena s kamenjem. Med vožnjo pod mostom smo skakali v vodo in se potapljali. Med potapljanjem smo odvezali košaro in jo spustili na dno. V košaro smo nakladali kocke eksploziva, iz nje pa zmetali kamenje. Nato smo košaro zopet pritrdili na dno čolna in se odpeljali.

Toda naše veselje ni dolgo trajalo. Ker so eksploziv odna-

šali tudi drugi, ki pa niso bili dovolj previdni, so Italijani to opazili in prepovedali kopanje pod mostom.

Že takoj po kapitulaciji mi je povedal prijatelj Liko, da je videl, kako so tik predno so prišli v Novo mesto Italijani, naši vojaki vrgli v Krko dva zaboja. Prepričan je bil, da so v zabojih ročne bombe. Ker sta bila zaboja tik pod jetnišnico, jih je bilo težko neopazno dvigniti. Nekega dne sva se le opogumila in en zaboj zavlekla v bolj plitvo vodo, nato pa ga privezala za čoln in odveslala v Ragov log. Tam sva zaboj odvlekla v gosto grmovje in ga odprla. Razočarana sva videla, da v zaboju niso bombe, kot je pisalo na zabojih, ampak le pokvarjeni deli pušk in mitraljezov. Nenadoma pa sva zagledala ob najinem čolnu še en čoln, v njem pa upravnika jetnišnice Sonnenwalda. Skozi okno svoje pisarne naju je opazoval in se že veselil, da naju je ujel pri prepovedanem delu. Toda k sreči v zaboju niso bile bombe in tako sva se izgovorila, da biva material, ki sva ga našla v zaboju, prodala kot staro železo.

Po nalogu partijskega vodstva je bila naša grupa določena, da prenese iz bližine vojaških skladišč pri Žabji vasi municijo, ki jo je tem ob razpadu skrnil takratni tekstilni delavec Ivan Strajnar. Ko sem se z njim dogovoril, sva določila dan za akcijo. Kasno popoldne sva odšla s prijateljem Grbcem na določeno mesto, kjer naju je že čakal Strajnar. Povedal nama je, da je prejšnji večer bil na mestu, kjer je zakopal municijo, in da je ta še na mestu. Toda ko smo prišli tja, smo opazili, da je bil nekdo pred nami tam in odkopal municijo. Zdelo se nam je sumljivo, zato smo hitro zbežali. Nenadoma smo zaslišali italijansko vpitje naj počakamo, toda tekli smo še hitreje.

Prav gotovo so Italijani opazili Strajnarja prejšnji večer, izkopali municijo, nam pa pripravili zasedo. Toda k sreči smo pravočasno opazili spremembo in se tako rešili.

Takih akcij za zbiranje orožja in drugega materiala je bilo v tistem času še veliko. Kmalu smo se seznačili tudi s protifašistično mislečimi kraljevimi italijanskimi vojaki. Ti so nam bili dober vir informacij, pa tudi marsikatera puška je od njih prišla v naše roke. Italijani so bili na splošno zelo podkupljivi, zato nam je uspelo, da smo od njih večkrat kupovali orožje ali municijo.

V tem času, zlasti pa po napadu na Sovjetsko zvezo, smo se večkrat sestajali z voditelji OF in KP v Novem mestu. Sestanke smo imeli običajno v Perovi hiši, Kemrovi gostilni ali kje drugje, kjer nismo vzbujali pozornosti.

Nekega dne smo zvedeli, da pride v Novo mesto visoki komisar "Ljubljanske pokrajine", kot so takrat imenovali od Italijanov okupirani del Slovenije. Na sprejem Graziolija smo se dobro pripravili. Dogovorili smo se, da bomo sprejem bojkotirali in organizirali, da tisto nedeljsko dopoldne ne pride na glavni trg noben Novomeščan. Z Grbcem pa sva se dogovorila,

da razdreva transparent, ki so ga Italijani postavili na "Vratih". Res sva se s prijateljem priplazila ponoči do transparenta, ki je stal kakih 50 m od karabinerske postaje ter ga v hipu razdrlo. Kdo more popisati bes Italijanov, ko so opazili, da smo jim tik pred nosom tako zagodli.

Večkrat smo organizirali tudi napisne in trosilne akcije. Po hišah in plotovih smo pisali naša gesla in risali simbole naše borbe. Tako smo našim ljudem dvigali moralo, Italijane pa spravljali ob živce.

V naših primitivnih tiskarnah smo tiskali slovenske in jugoslovanske zastave, peterokrake zvezde, srp in kladivo ter razne parole. Te listke smo nato v mraku trosili po vseh novomeških cestah in ulicah, tako da so bile zjutraj vse zasuete z njimi. Vsaka skupina je imela določen svoj rajon, ki pa smo ga vedno menjavali, da ne bi postali preveč sumljivi, če bi nas Italijani opazovali. Z Likotom sva bila najbolj vesela, kadar nam je bil odrejen teren okrog sedanjega Doma ljudske prosvete. Tam v bližini je namreč bila stavba, kjer so imeli fašisti svoj dom. Najin največji užitek je bil, da sva naše listke raztresla v vežo doma.

Ko sva nekoč ravno prišla iz fašističnega doma, kjer sva natrešla listke, in bila od njega oddaljena kakih 30 metrov, naju je ustavila italijanska patrولا, ki naju je pričela preiskovati. Postalो mi je vroče, zakaj v rokavicah sem imel skritih še nekaj listkov, ki jih nisem še odvrigel. Toda vse se je srečno končalo. Prebrskali so nama vse žepe in pretipali vso podlogo obleke. Še v čevlje in nogavice so pogledali, na rokavice pa se ksreči ni nihče spomnil. Tako sva jo zopet srečno odnesla.

Okrobra 1941 smo zvedeli, da se v okolici Novega mesta zbirajo partizani. Večkrat so mi poslali v popravilo kakšen del orožja. Pa tudi orožje, ki smo ga "vskladiščili", smo začeli pošiljati v gozdove. Večkrat je bilo tudi treba prenesti orožje iz mesta na določen kraj v okolici, kjer so ga nato vzeli partizani.

Ko smo se nekega večera sešli na Glavnem trgu Janez Majnik - Džems, Liko in jaz, je prišel k nam Ivan More - Žan ter nam dejal, da moramo takoj prenesti od Vinka Beleta tri puške, ki so tam skrite. Bilo je že hladno, zato sva imela z Likotom površnike, Džems pa je imel plašč. Nastale so težave, kako puške skriti, da nas ne bi opazili stražarji za osnovno šolo, mimo katerih smo morali iti. Liko in jaz sva zatlačila cev puške za hlače, kopito pa sva stiskala pod površnik, Džems pa je stisnil puško pod plašč. Ker pa je bila puška daljša kot suknja, mu je cev gledala za dober pedenj izpod nje. Toda zanesli smo se na temno noč in srečo. Res smo srečno prišli mimo stražarjev za šolo. Že smo si oddahnili, ker smo mislili, da smo na varnem, ko naenkrat zagledamo patrulo treh Italijanov, ki je kakih 20 metrov pred nami ustavila nekoga in ga legitimirala. Da bi pobegnili je bilo prepozno, ker so nas že opazili. Hitro smo se dogovorili, da uda

rimo po njih, če nas bodo hoteli legitimirati. Brez obotavljanja smo pripravljene nadaljevati pot. Ko smo prišli do Italijanov, so nas ti "korajžno" pozdravili in šli mimo nas. Prav gotovo se jim ni zdelo varno, da bi nas ustavili. Imeli so srečo!

Ko smo puške oddali na dogovorjenem mestu in se vračali nazaj v mesto, seveda po drugi poti, so nas najmanj petkrat ustavili in legitimirali.

Konec oktobra smo zvedeli, da bodo odšli novomeški in belokranjski partizani na Štajersko, kjer so hoteli Nemcem preprečiti preseljevanje naših ljudi v Srbijo in Nemčijo. Pripravili smo potrebno orožje, municijo in druge potrebne reči ter jih poslali iz mesta. Žal pa smo čez par dni zvedeli, da Belokranjska četa zaradi snega ni mogla nadaljevati poti ter se je vrnila v Laze. Tam so jo Italijani po zaslugi nekega izdajalca obkolili in pobili. Zvedeli smo tudi, da je Novomeška četa napadla Bučko.

Poleg drugega smo večkrat organizirali tudi razne propagandne akcije, ki so okupatorju dokazale našo enotnost in prezir do njih in do domačih izdajalcev, ki so počasi pričeli dvigati glave.

Gibanje prebivalstva je bilo v tistih časih omejeno. Določena je bila policijska ura, ki je trajala običajno od 20.30 do 6. ure zjutraj. V tem času ni smel brez posebnega dovoljenja nihče iz hiše. Če so Italijani koga v tem času dobili na ulici, so ga zaprli. Včasih pa so začetek policijske ure predstavili tudi na 18. ali pa celo na 16. uro popoldne. Ta čas je bilo naše mesto kot izumrlo. Po ulicah so krožile le italijanske patrole.

Večkrat smo se dogovorili ter obvestili prebivalce mesta, naj ostanejo od 19. do 20. ure v hišah, nato pa čim bolj množično odidejo na ulice. Te akcije so nam vedno zelo dobro uspele. Ob določeni uri so se vedno vse ulice in javni lokali izpraznili in bili prazni eno uro. Nato pa so ljudje množično pritiskali na ulice. Italijani se dolgo časa niso znašli ter bili vsi prestrašeni, ko je masa ljudi pritiskala na ulice.

(Se nadaljuje)

SPOMINSKI DNEVI

1. januarja 1863 Abraham Lincoln odpravil suženjstvo v ZDA. Abraham Lincoln je bil izvoljen za predsednika ZDA dvakrat - prvič leta 1860 in drugič 1864. Leta 1865 je padel kot žrtev atentata. Tragična smrt predsednika Lincoln je pretresla ves napredni svet. Lincoln je bil eden izmed redkih ljudi, ki so kljub svoji veličini ostali čudovito skromni.
6. januarja 1929 je kralj Jugoslavije Aleksander Karadjordjevič samovoljno ukinitel Vidovdansko ustavo in vzpostavil svoj osebni diktatorski režim. Datum 6. januar 1929 je vpisan v zgodovini jugoslovanskih narodov s solzami in žalostjo, ker je s tem Jugoslavija brez formalne demokracije še očitneje plavala v vode fašizma.
8. januarja 1943 je padel na Pohorju legendarni Pohorski bataljon. Prav tu v naročju stoletne hoste se je 8. januarja pognal v svoj zadnji strahotni boj. Borci legendarnega Pohorskega bataljona so se borili do zadnjega moža - padli so vsi, tudi sivolasni starec in revolucionar Šarh in njegovi trije sinovi.
9. januarja 1856 je bil rojen v Globokem pri Rimskih toplicah Anton Aškerc (1856 - 1912). S pesniško besedo je najodločneje izražal miselnost in zahteve meščanske družbe, odpor proti tujcem, bojevite misli o nacionalni socialni in duhovni svobodi. S svojimi pesniškimi deli si je za vedno zagotovil prostor v vrhu slovenske literature.
21. januarja 1924 je umrl genialni voditelj oktoberske revolucije Vladimir Iljič Lenin. Umrli je, ko še ni imel 54. let. Z marksizmom se je seznanil že kot študent prava, leta 1895 je ustanovil krog delavcev in začel postavljati temelje ruski socialistični stranki.
23. januarja 1878 se je rodil na Vinici v Beli krajini Oton Zupančič (1878 - 1949). Zupančiča štejemo med predstavnike moderne, bil je mojster besednega izraza. Kot mladinski pesnik je ustvaril najlepše slovenske

otroške pesmi, kot n.pr. Pisanice (1900) Sto ugank (1915) in Ciciban (1915).

29. januarja 1573 se je pričel znameniti kmečki punt pod vodstvom Matije Gubca; Slovenski in hrvaški kmetje so se združili v borbi za človeške pravice. Ta upor je bil najbolj krvav kmečki boj pri nas. Skupno je padlo okoli 5000 kmetov, vodjo Matija Gubca pa so ubili na razbeljenem prestolu na Markovem trgu v Zagrebu.
1. februarja 1918 je izbruhnila vstaja mornarjev na vojnih ladjah in v pristanišču v Boki Kotorski. Mornarji so ta dan na ladjah in na kopnem razobesili rdeče zastave in zahtevali takojšen mir. Zaradi neenotnosti vodstva upora je bil upor kmalu zadušen.
2. februarja 1758 se je v Ljubljani rodil Valentin Vodnik - prvi slovenski pesnik in časnikar. Leta 1797 je začel izdajati prvi slovenski časnik "ljubljske" novice". Kot profesor in nadzornik je začel zbirati izraze iz vseh slovenskih krajev in izdal obsežen nemško-italijanski besednjak. Leta 1806 je Vodnik izdal zbirko pesmi (Pesme za pokušino). Znana so njegova pesniška dela - Ilirija oživljena, Zadovoljni Kranjec in druge. Vse njegove pesmi so pisane v preprosti obliki in jeziku, tako da so pritegnile tudi kmečkega bralca.
8. februarja 1849 je umrl največji slovenski pesnik dr. France Prešeren. Prešeren ni imel predhodnika, njegova pesem se je rodila v času, ko slovenske literature v pravem pomenu besede pravzaprav še ni bilo. Podobnih stvaritev, kot so Sonetni venec, Zdravica, Sonetje nesreče, Krst pri Savici in druge, je malo celo v svetovni literaturi. France Prešeren, mojster naše pesniške besede, sprva ni bil priznan, njegovih "Poezij" skorajda niso kupovali in brali. Šele 20 let po njegovi smrti so postala njegova dela pravilno vrednotena kot najlepše in najžlahtnejše stvaritve slovenske literature.
9. februarja 1871 se je rodil pripovednik slikovite gorenjske pokrajine - Franc Saleški Finžgar. Uveljavil se je predvsem v reviji Dom in svet. Pisal je že kot dijak, opisoval je življenje, kakor ga je spoznaval v do-

mači vasi. Njegova poznana dela so povesti (Gozdarjev sin, Zaroka opolnoči), poskusil pa se je tudi kot pesnik z idilično pesnitvijo Triglav. Njegovo najobsežnejše delo je vsekakor zgodovinski roman "Pod svobodnim soncem". Finžgar je pisal uspešna dramska dela za ljudske odre. Tako je napisal ljudsko igro Divji lovec, Naša kri, Razvalina življenja, Veriga in druge. Finžgar sodi med najboljše slovenske mladinske pisatelje.

12. februarja 1945 je okupatorska maščevalnost izbirala žrtve po celicah celjskega zapora. V jutranjem svitu so sto jetnikov segnali na dvorišče jetnišnice, jih naložili zvezane na kamione in odpeljali na Frankolovo, kjer so jih obesili na drevesa ob cesti. To je bil eden izmed najhujših zločinov, ki jih je okupator zagrešil nad našimi ljudmi.
17. februarja 1917 so ruski delavci, kmetje in vojaki v Petrogradu strmoglavili carja in njegovo vlado.
18. februarja 1950 je umrl pisatelj slovenske Koroške Lovro Kuhar - Prežihov Voranc. Prežiha je že v mladosti prevzela revolucionarna miselnost, ki ji je potlej vse življenje posvečal velik del svojih življenjskih in ustvarjalnih moči. Junaki v delih Prežiha žive polnokrvno življenje, to so v glavnem mali ljudje iz Požganice, Jamnice in Doberdoba, ki se nečloveško borijo za svoj obstoj.
19. do 20. februarja 1944 je zasedal v Črnomlju Slovenski narodno-osvobodilni svet (SNOS). Na partizanskem Rogu je bil leta 1944 glavni štab Slovenije. V Črnomlju pa so bili posamezni oddelki predsedstva SNOS. Tu je bilo tudi uredništvo slovenskih časopisov, radijska oddajna postaja Osvobodilne fronte, tiskarna glavnega štaba in slovensko partizansko gledališče. Delovala je tudi popolna gimnazija, civilna bolnica in druge ustanove.
28. februar 1942: Po osvoboditvi Foče (20.1.1942) je v Foči deloval Vrhovni štab. 28.2.1942 je Vrhovni štab izdal navodila za delo in organizacijo narodno-osvobodilnih

odborov (NOO). Ta navodila so poznana kot Fočanski predpisi.

(Se nadaljuje)

NAŠA KRONIKA

Poročili so se:

Jožefa Udovč in Anton Kobe, Marija Brezovar - poročena Smuk, Martina Srebrnjak - poročena Kroni, Ivanka Kokošar - poročena Stariha, Marija Kočijaž - poročena Kočijaž in Jože Rataj.

Novoporočencem želimo veliko sreče in zadovoljstva ter najlepše čestitke!

Rodile so:

Vera Rukše - dva dečka, Tončka Gliha - dečka, Fani Ravbar - dečka, Justi Brudar - deklico, Marija Košmrlj - dečka, Marija Klemenčič - deklico.

Mladim mamicam in novorojenčkom želimo veliko zdravja in najlepše čestitke!

V podjetje so prišli:

Ana Gačnik, Branko Stariha, Nikola Zvonkovič, Ivan Štefanič, Jože Milavec, Anton Kočevar, Ivan Rudman, Zdravko Mazovec, Jože Kastelic, Mirko Ovniček, Martin Radež, Franc Rauh, Peter Hudorovac, Anton Kavšček, Ludvik Grivec, Avgust Kastelic, Marija Štancar, Martina Kobe, Jožefa Vovk, Tončka Jakša, Milena Mohar, Nada Brodnik, Marjeta Bele, Jožefa Čukajnc, Dragica Vidic, Marija Golob, Albina Mihalič. Ana Tramte, Karolina Božič, Tončka Ljubi, Marjeta Gerdenc, Anica Župevec, Jožefa Kump, Albina Hočevan, Jožica Zorko, Cirila Gorenc, Fani Kukman, Ana Turk, Marija Hadžič, Cirila Bukovec, Martin Mohar, Anton Osolnik in Marija Kranjc.

Novim članom našega delovnega kolektiva želimo mnogo uspehov pri delu in veliko osebnega zadovoljstva!

Podjetje so zapustili:

Jožefa Šurla, Marija Okleščan, Branko Ralijan, Leopold Morela, Fani Morela, Jože Bruner, Slavka Križman, Marjan Pirc, Marjan Turk, Zofija Opalk, Ana Gačnik in Anton Lešnjak.

Dne 28.2.1966 je stanje zaposlenih 895. Od tega je 598 žensk in 297 moških.